

KRUHA IN IGER

Preden svet spremenimo, bo
nemara pomembnejše, da ga ne
uničimo.

(Clausel)

Trije dogodki v preteklih dneh so krivi, da bom prekršil interno odločitev, s katero sem si zapovedal velenjske skakalnice odriniti na obrobje svoje zavesti in pozornosti.

Najprej me je vznemirila invazija prispevkov, ki so se zgrnili na Naš čas in kar po vrsti odpeli slavospev dogajanjem na grajskem hribu. Na izstopajoči 5. strani me je k razmišljanju in v smeh spravila predvsem odlična in duhovita montaža naslovov: mnenjem KS Staro Velenje, L. Ojsterška in urbanističnega inšpektorja se je pridružil nevtralni naslov: »Divji prašiči, bodite mirni!«

Drugič, 10. junija je uredništvo Našega časa v Stiskarno povabilo na pogovor svoje sodelavce in dopisnike. Ugledna gostja dr. Manca Košir je uvodno predavanje začela z naslednjimi besedami: »Ta kurnik (skakalnice, op. pisca), ki raste sredi mesta, je pravi civilizacijski škandal! Na vašem mestu bi v časopisu odprla redno rubriko, ki bi se ukvarjala samo s to sramoto – to bi lahko bil pravi primer raziskovalnega novinarstva.«

Tretji dogodek je bila izjava slovenskega notranjega ministra Tomaža Ertla za Teleks: »Če dobijo organi za notranje zadeve informacijo ali kako drugače zvedo, da bi se naj zgodilo kaznivo dejanje, so glede na 151. člen zakona o kazenskem postopku po uradni dolžnosti dolžni storiti vse, da storilca odkrijejo... če se v Sloveniji že toliko zavzemamo za pravno varstvo občanov, se bomo verjetno morali predvsem dogovoriti, ali bodo obveljali zakoni, ki so bili legalno sprejeti v skupščini, ali pa bomo vse skupaj zamenjali z zakonom ulice... če nam tu

ne bo uspelo najti pravega stičišča, potem se močno bojim, da ne gremo naproti novim demokratičnim procesom – temveč anarhiji. In kdo jo bo lahko obvladoval?« (podčrt. pis.)

Če k temu dodamo še znamenito mnenje občinskega urbanističnega inšpektorja, s katerim opozarja sedanje in bodoče laične pisce na domnevno popolno zakonitost gradnje nove skakalnice, potem so dani prav vsi nastavki za resničen začetek nove občinske nadaljevanke. Petru Rezmanu se moram zahvaliti za njegov naslov »Dolgo vroče poletje«.

Zaradi razumljivosti in preglednosti bom danes opozoril le na tretjo raven, torej na zakonitost početja na grajskem hribu. Urbanistični inšpektor zatrjuje, da je skakalni klub napravil napako (!) le zato, ker je začel brez dovoljenja montirati zaletni stolp, vse ostalo pa naj bi bilo normalno in zakonito – za že opravljena zemeljska dela naj bi zadoščala teko imenovana prigrasitev del. Temu si dovolim oporekati.

Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor v 51. členu natančno določa, v katerih primerih lokacijsko dovoljenje ni potrebno in zadošča prigrasitev del. Še bolj natančno se s tem ukvarja »Navodilo o merilih za to, kaj se lahko šteje za objekte... za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje...«. to, kar je na hribu že zgrajeno, po nobenem kriteriju ne bi smelo biti storjeno le na osnovi prigrasitve. Dejanje in odločba sta torej po mojem mnenju nezakoniti. In še več! Po 62. členu omenjenega zakona je bil pristojni organ (v našem primeru KPGVO) dolžan zavrniti izdajo potrdila o prigrasitvi z odločbo, saj za tak poseg v prostor zakon zahteva izdajo lokacijskega dovoljenja. Urbanistični inšpektor pa je bil po 73. členu istega zakona dolžan odrediti, da se »objekt glede na gradbeno fazo odstrani in se vzpostavi prejšnje stanje na investitorjeve stroške!«

Toda pustimo to, kar je že bilo laično, nevedoma in verjetno zaradi pomote storjeno in dopuščeno. Poglejmo si, kaj se naj bi nam imelo šele zgoditi. Kot veste, dragi bralci, so delegati na zadnji seji občinske skupščine sprejeli osnutek prostorskega izvedbenega načrta (ureditveni načrt Velenjski grad – grajski hrib, območje skakalnic), malo zatem pa prejeli že vabilo na naslednjo sejo, na kateri naj bi se odločali že kar o sprejemu tega načrta. Dejanje je sicer simpatično, toda v igro bo zlepa ali zgrda gotovo potegnjenih 14 členov citiranega zakona (od 27. do 40.). Poglejmo si zato stvar malo natančneje!

31. člen zahteva obvezno spomeniško varstveno valorizacijo posega v prostor, ki je bila v našem primeru izrecno negativna – soglasja Zavoda za spomeniško varstvo predlagatelj nima! 32. člen zahteva rešitve prometnega, energetskega, vodovodnega in kanalizacijskega omrežja za predvideni objekt. Pridobljena soglasja so v tem primeru pogojna. Predvsem DO Vekos v svojem pogojnem soglasju zahteva tako močne (finančne) posege, da ni jasno, kdo jih bi zmogel. 36. člen zahteva za ureditveni načrt pripravo variantnih strokovnih rešitev, ki se morajo pridobiti z javnim natečajem. Za njegov razpis je dolžan poskrbeti izvršni svet, ki mora imenovati tudi strokovno telo za oceno pridobljenih rešitev. Skupaj s strokovnim mnenjem se morajo variantne rešitve javno razgrniti najmanj za 14 dni. V našem primeru se ni zgodilo nič podobnega! Ni bilo javnega natečaja ne variantnih rešitev niti strokovne komisije, kaj šele javne razgrnitve! Razgrnitev je sicer bila, toda pomembno je, da šele tista, ki jo zahteva 37. člen zakona. To pa ne pomeni nič drugega, kot da je bil v izjemno hitri proceduri izpuščen bistveni element, na podlagi katerega bi se lahko »občani v krajevnih skupnostih ter delavci in delovni ljudje v samoupravnih organizacijah in skupnostih« pravilno odločali. Razpisana razprava na občinski skupščini tako prehiteva zakonsko zahtevano proceduro, da bi jo morali zaustaviti in vrniti na začetek. Za blagor

ljudstva, naravne in kulturne dediščine ter morda še koga. Če ni pravilno in pravočasno interveniral velenjski urbanistični inšpektor (mimogrede, po Zakonu o graditvi objektov bi moral na dogajanje postati pozoren tudi gradbeni inšpektor), potem bomo po 77. členu citiranega zakona prav gotovo dočakali intervenco republiškega urbanističnega inšpektorja. S prijavo ali brez nje. Ne smemo namreč pozabiti, da zaletni stolp skakalnice že raste kot v posmeh naporom urbanističnega inšpektorja in skupščinskih organov, ki so želeli rešiti, kar bi se rešiti morda še dalo.

Toda bodimo ob vseh teh citatih na koncu še malo hudomušni. Prijatelj mi je dejal, da bi po njegovem bilo najbolj pametno skakalnico zgraditi na deponiji premoga. Tako bi vpeljali novo svetovno športno disciplino in pripomogli k ustvarjanju športno-humoristične nadaljevanke. Smučarjem v belih kombinezonih bi bilo v tej igri ukazano, da do vznožja letalne naprave priletijo čim manj obarvani. Tisti, ki bi poletel z deponije bel in pristal črn, bi bil na mestu diskvalificiran. Po nesrečnem pristanku bi mu bilo dovoljeno le to, da se javno sprašuje, ali so se rudarji na delavskem svetu res odločili za gradnjo takšnega imbecilnega športnega inštrumenta!